

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

УДК 336.5[336.14:332]

МИКИТЮК Ігор, к. е. н., доцент кафедри фінансів КНТЕУ

УПРАВЛІННЯ ВИДАТКАМИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Визначено сутність видатків місцевих бюджетів, управління видатками місцевих бюджетів, охарактеризовано стратегічні та тактичні цілі управління видатками, чинники, що впливають на обсяг та структуру видатків, завдання та принципи управління видатками місцевих бюджетів.

Ключові слова: місцевий бюджет, видатки місцевого бюджету, управління видатками, завдання управління, принципи управління.

Микитюк І. Управление расходами местных бюджетов. Определена сущность расходов местных бюджетов, управления расходами местных бюджетов, охарактеризованы стратегические и тактические цели управления расходами, факторы, влияющие на объем и структуру расходов, задания и принципы управления расходами местных бюджетов.

Ключевые слова: местный бюджет, расходы местного бюджета, управление расходами, задания управления, принципы управления.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції демократизації суспільного життя свідчать про розширення кола завдань, що вирішуються за рахунок коштів місцевих бюджетів і спричиняють перенесення значного обсягу витрат, що здійснюються державою, на рівень адміністративно-територіальних одиниць. У ході реалізації бюджетної політики особлива увага має приділятися системі економічних відносин у процесі формування державного та місцевих бюджетів. У зв'язку з цим актуальним як у теоретичному, так і прикладному аспектах є дослідження сутності управління видатками місцевих бюджетів з метою підвищення ефективності їх використання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми управління місцевими бюджетами знаходяться в центрі уваги багатьох фахівців, зокрема, вони досліджуються у працях зарубіжних та вітчизняних вчених: А. Премчанда, О. Кушова, О. Кириленко, І. Луніної, І. Чугунова [1–5] та ін. Однак при досить глибокій опрацьованості загальних питань управ-

© Микитюк І., 2015

ISSN 1727-9313. ВІСНИК КНТЕУ. 2015. № 4 81

ління бюджетними видатками недостатньо визначена специфіка управління видатками місцевих бюджетів, вимагають розвитку теоретичні основи управління ними, виходячи з сучасних соціально-економічних умов.

Метою дослідження є розкриття економічної сутності управління видатками місцевих бюджетів, стратегічних та тактичних завдань управління видатками, чинників, що впливають на обсяг та структуру видатків, завдань та принципів управління видатками місцевих бюджетів.

Матеріали та методи. Інформаційну базу дослідження становлять дані, отримані з наукових праць за тематикою, та офіційних сайтів Казначейства України, Мінфіну України. Методологічною основою дослідження є система загальнонаукових та спеціальних методів: діалектичного, системного аналізу, синтезу.

Результати дослідження. У сучасних умовах суттєво зростає роль та значення місцевих бюджетів, які активно впливають на соціально-економічні процеси як держави в цілому, так і окремих її територій. З ухваленням Закону України "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформування міжбюджетних відносин" від 28.12.2014 № 79 держава надала більший ресурс місцевим бюджетам, водночас збільшуючи їх відповідальність за видатки. Основні напрями змін до бюджетного законодавства передбачають: підвищення бюджетної та фінансової самостійності місцевих бюджетів; розширення доходної бази місцевих бюджетів та закріплення за ними стабільних джерел доходів; розмежування та чіткий розподіл видаткових повноважень; надання місцевим бюджетам з державного бюджету таких нових видів трансфертів, як базова дотація, освітня та медична субвенції, субвенції на підготовку робітничих кадрів, забезпечення медичних заходів окремих державних програм і комплексних заходів програмного характеру. Важливо, що залишки коштів субвенцій зберігатимуться на рахунках місцевих бюджетів і можуть використовуватися в наступному бюджетному періоді. Таким чином, з прийняттям Закону України "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин" місцеве самоврядування отримало значні фінансові повноваження [6].

Специфіка функціонування та особлива роль місцевих бюджетів виявляється саме у складі та структурі їх видаткової частини. Бюджетні видатки дають змогу розкрити і дослідити економічну сутність місцевих бюджетів, фінансову базу органів місцевого самоврядування, які покликані вирішувати завдання місцевого значення, забезпечувати населення публічними послугами, сприяти всебічному і гармонійному розвитку територій. Крім цього, видатки місцевих бюджетів важливі не лише для розвитку територій, але і для реалізації державної фінансової політики.

У процесі розкриття сутності видатків доцільно виходити з тих позицій, що видатки місцевих бюджетів мають певний економічний

зміст, зумовлений суспільним способом виробництва, природою територій та функціями держави. Вони позитивно впливають на темпи зростання економіки, при цьому має значення не тільки їх обсяг, а й оптимальна структура, яка визначає напрями використання бюджетних ресурсів [5, с. 337].

Аналіз звітів Казначейства України за 2009–2013 рр. свідчить, що видатки місцевих бюджетів становлять у середньому 15 % від ВВП або більш 40 % від загального обсягу видатків бюджетів усіх рівнів. Порівняння показників співвідношення видатків між державним та місцевими бюджетами дає підстави стверджувати, що значні обсяги коштів на місцевому рівні спрямовуються на виконання делегованих державних повноважень.

На рівні місцевих органів влади управління бюджетними видатками має особливе значення, оскільки воно пов'язане з наданням населенню послуг у найбільш гуманітарно значимих сферах – освіті, охороні здоров'я, соціальному забезпеченні. Так, у 2013 р. за окремими напрямками видатків у зведеному бюджеті України на частку місцевих бюджетів припадало на: житлово-комунальне господарство – 94.5 %; охорону здоров'я – 79.1 %; освіту – 70.7 %; духовний та фізичний розвиток – 62.6 %; охорону навколишнього природного середовища – 17.9 %; соціальний захист і соціальне забезпечення – 39 % [7]. З приведених даних видно, що фінансування витрат на житлово-комунальне господарство, охорону довкілля, освіту, культуру і охорону здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення (тобто найбільш наближені до населення) здійснюється здебільшого саме за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Теоретичне осмислення сутності видатків місцевого бюджету дозволило дійти висновку, що головною метою управління на сучасному етапі є створення відповідних умов для формування такої системи управління видатками місцевих бюджетів, яка дозволяла б приймати зважені й обгрунтовані рішення на основі оцінки їх наслідків не лише для окремих територій, але і для соціально-економічного розвитку країни.

Управління видатками місцевого бюджету – складова частина управління державним бюджетом в цілому. Здійснення практично будь-яких заходів щодо модернізації окремих галузей економіки і соціальної сфери вимагає бюджетних коштів. При цьому слід враховувати, що обсяг коштів, які концентруються в бюджетах усіх рівнів, обмежений. У Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні передбачено визначення достатньої податкової бази, що дасть змогу забезпечити виконання органами місцевого самоврядування власних повноважень з урахуванням об'єктивних критеріїв фінансування державою делегованих повноважень [8]. Так, у Законі України "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформування міжбюджетних відносин" [6]

передбачено горизонтальне вирівнювання податкоспроможності бюджетів громад з одночасним стимулюванням до нарощування дохідної бази. Тільки в цьому випадку можна у довгостроковій перспективі забезпечити реалізацію запланованих заходів і досягнення відповідних результатів, а управління видатками бюджету набуває центрального значення в системі управління бюджетом.

Для з'ясування особливостей управління видатками місцевих бюджетів насамперед необхідно мати чітке уявлення про сутність відповідного терміну.

Огляд наукових праць за досліджуваною проблематикою свідчить про відсутність науково обґрунтованого визначення поняття управління витратами бюджету. Так, А. Премчанд пропонує розглядати управління видатками з позицій комплексного підходу як складний процес, що сприяє своєчасному і дієвому прийняттю рішень стосовно використання державних коштів. На його думку, оперативна основа управління видатками складається з тріступінчатого адміністративного процесу: визначення політики, цілей і необхідних для їх досягнення ресурсів, розподілу ресурсів з метою реалізації поставлених цілей, забезпечення виконання конкретних задач економним, ефективним і дієвим способом [1, с. 38]

Управління регіональним бюджетом, його витратами, як відмічає О. Кушхов, є комплексним процесом об'єктивного і обґрунтованого впливу на параметри бюджету з метою забезпечення зростання фінансового потенціалу регіону [2, с. 162]. Проте в більшості праць, що порушують питання управління бюджетними видатками, визначення цього поняття не наводиться.

Таким чином, узагальнюючи існуючі підходи до визначення сутності управління бюджетними видатками, під управлінням видатками місцевого бюджету слід розуміти процес цілеспрямованого впливу суб'єктів управління на економічні відносини у частині розподілу і використання коштів місцевого бюджету, що здійснюється органами місцевої влади самостійно у рамках повноважень та чинного законодавства для створення умов прийняттого рівня соціального забезпечення, задоволення потреб населення і суб'єктів господарювання в отриманні окремих видів товарів і послуг, надання яких віднесене до компетенції місцевих органів влади, а також підтримки і зміцнення економічного потенціалу регіону.

Видатки місцевих бюджетів являють собою відособлену частину видатків зведеного бюджету, тому раціональна організація управління ними вимагає врахування їх особливостей як об'єкта управління. До таких особливостей слід віднести: створення належних фінансових умов для здійснення органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень; спрямованість на вирішення завдань і забезпечення реалізації функцій держави на певній території; відсутність

окупності видатків; істотну різноманітність напрямів видатків і їх значні обсяги; безпосередній вплив як на рівень і якість життя населення, що проживає на відповідній території, так і на розвиток економічного потенціалу регіону; розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою. Концепцією реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні передбачено три рівня адміністративно-територіального устрою: базовий (громади); районний (райони); регіональний (АРК, області, м. Київ і м. Севастополь) [8].

Сьогодні вкрай важливо визначити пріоритети соціально-економічної політики держави, оскільки вони істотно впливають на структуру витрат бюджету, особливості їх фінансування. Метою державної регіональної політики є створення умов для динамічного, збалансованого розвитку України та її регіонів, забезпечення їх соціальної та економічної єдності, підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від його місця проживання. Фінансове забезпечення державної регіональної політики здійснюється відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України [10].

Виокремлено такі основні *групи цілей* регіональної фінансової політики:

- створення умов для забезпечення стабільності бюджетної системи;
- забезпечення умов для довгострокового економічного зростання на відповідній території;
- запровадження дієвих інструментів державної підтримки міжрегіональної інтеграції, виконання міжрегіональних програм і проектів;
- забезпечення умов для розвитку проблемних територій у регіонах;
- забезпечення умов для розвитку місцевої інфраструктури;
- зменшення територіальної диференціації за індексом регіонального людського розвитку;
- забезпечення населення відповідної території публічними послугами.

Економічне зростання характеризується динамікою зміни таких макроекономічних показників, як валовий національний продукт і валовий регіональний продукт, національний дохід. Стійке економічне зростання як для держави, так і для регіонів означає, як мінімум, збереження наявних можливостей з фінансового забезпечення своїх пріоритетів у довгостроковій перспективі. В той же час, органам державної влади слід спрямовувати зусилля не тільки на досягнення кількісних показників, а й на економічний розвиток територій, збільшення споживання населенням публічних послуг і підвищення їх якості.

Необхідною умовою для забезпечення економічного зростання є економічна стабільність, відсутність якої перешкоджає нормальному

виконанню державою своїх функцій, відлякує потенційних інвесторів і сприяє збереженню або призводить до посилення диспропорцій в економіці країни, регіону. Важлива мета державної фінансової політики – зменшення територіальної диференціації шляхом стимулювання та підтримки місцевих ініціатив щодо ефективного використання внутрішнього потенціалу регіонів для створення та підтримки повноцінного життєвого середовища, підвищення якості життя людей, оскільки розподіл доходів серед населення об'єктивно нерівномірний. Так, наявний дохід у розрахунку на одну особу у 2013 р. становив: в цілому по Україні – 26 168 грн, по м. Києву – 52 925 грн, Дніпропетровській області – 29 940 грн, Запорізькій – 28 474 грн, Закарпатській – 17 898 грн, Тернопільській – 18 997 грн, Волинській області – 19 491 грн [7].

Важливим завданням держави є забезпечення доступності та якості публічних послуг, які мають надаватися відповідно до державних стандартів з урахуванням необхідності забезпечення: територіальної доступності (надання послуг на території громади, де проживає особа); належної матеріально-технічної бази (органи місцевого самоврядування повинні мати у своєму розпорядженні відповідні приміщення та інфраструктуру); професійності [8].

Управління видатками місцевого бюджету не може здійснюватися ізольовано, без урахування загального стану економіки. Отже, для оцінки пріоритетності реалізації цілей державної і регіональної соціально-економічної політики необхідно враховувати загальноекономічну кон'юнктуру і на цій основі оптимізувати структуру видатків місцевих бюджетів.

Для успішної реалізації цілей регіональної фінансової політики важливо, щоб їм були підпорядковані цілі управління видатками місцевих бюджетів, які повинні мати на меті розв'язання як стратегічних, так і тактичних завдань. Мета стратегічного напрямку управління видатками місцевих бюджетів – поєднання інтересів держави і регіонів, створення умов для використання місцевого потенціалу і місцевих ресурсів, забезпечення впровадження нової системи територіально-адміністративного поділу для ефективного територіального управління. До тактичних завдань слід віднести створення належних механізмів взаємодії та координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, передачі на регіональний рівень додаткових повноважень щодо здійснення економічних реформ, гарантування соціальних прав громадян, створення умов для підвищення інвестиційної привабливості регіону, розвитку виробничої інфраструктури.

Оперативною метою управління видатками місцевих бюджетів є забезпечення безперебійного виконання бюджетних зобов'язань місцевих органів влади. Реалізація як стратегічних, так і тактичних цілей управління видатками місцевого бюджету потребує чіткого визначення

завдань управління. У сучасних умовах до завдань управління видатками місцевих бюджетів слід віднести:

- підвищення якості бюджетних прогнозів та планування бюджетних коштів;
- забезпечення відповідності напрямів і структури видатків місцевого бюджету стратегічним і тактичним цілям регіонального розвитку, обґрунтованого і ефективного використання бюджетних коштів, своєчасного виконання бюджетних зобов'язань;
- забезпечення прозорості й ефективності процесу управління коштами місцевих бюджетів шляхом запровадження програмно-цільового методу для всіх місцевих бюджетів;
- запровадження системи оцінки ефективності результатів фінансової діяльності органів місцевої влади;
- підвищення результативності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення конкретних результатів реалізації державної політики у різних галузях бюджетної сфери та реальному секторі економіки;
- оцінка ризиків у процесі управління видатками місцевих бюджетів;
- моніторинг та контроль за витрачанням видатків.

Управління видатками місцевого бюджету повинно враховувати ряд чинників зовнішнього і внутрішнього середовища. До чинників зовнішнього середовища належать: фінансова залежність місцевого органу влади від центрального уряду; пріоритети державної соціально-економічної політики як державного, так і регіонального рівня; економічний розвиток держави.

Залежність місцевого органу влади від центрального уряду визначається, *по-перше*, обсягом закріплених на постійній основі за місцевим бюджетом доходних джерел. Для визначення цієї залежності слід розрахувати такі показники, як: частка закріплених доходів місцевих бюджетів у загальному обсязі їх доходів; співвідношення обсягу закріплених доходів регіональних бюджетів і обсягу фінансованих за їх рахунок витрат; частка податкових та неподаткових доходів місцевих бюджетів у загальному обсязі доходів зведеного бюджету держави; частка офіційних трансфертів з державного бюджету в доходах місцевого бюджету. *По-друге*, потрібно враховувати економічний потенціал регіону, достатність податкової бази для забезпечення виконання бюджетних зобов'язань місцевих органів влади. Фінансова залежність місцевого бюджету від державного зумовлює істотні обмеження у виборі напрямів використання фінансових ресурсів і навіть пріоритетів соціально-економічної регіональної політики. Вибір пріоритетів бюджетної політики є чинником, що обумовлює зміни в обсягах і структурі бюджетних видатків, оскільки помилки у визначенні пріоритетів можуть призвести до зменшення фактичних сум доходів і збільшення видатків порівняно з планом.

Важливим чинником, який слід враховувати при управлінні видатками, є рівень економічного розвитку держави, оскільки він впливає на обсяг і структуру бюджетних видатків. Від нього залежить формування доходів юридичних і фізичних осіб, частина яких перераховується в бюджети усіх рівнів. Крім того, збільшення видатків місцевих бюджетів на економічний розвиток регіону у перспективі має забезпечити реалізацію планів соціально-економічного розвитку територій.

До чинників внутрішнього середовища, що впливають на результативність управління видатками місцевого бюджету, можна віднести: організаційну структуру управління; застосовані суб'єктами управління інструменти і процедури управління; структуру бюджетної мережі; управління майном місцевого органу влади; формування ефективної політики запозичень.

Структура бюджетної мережі безпосередньо впливає на обсяг видатків місцевих бюджетів і включає такі елементи, як кількість державних установ, їх розмір і розміщення на території з урахуванням чисельності населення і працівників державних установ; організаційно-правової форми державних установ та іншого. Оптимізація бюджетної мережі сприятиме забезпеченню раціональної структури витрат, підвищенню їх ефективності.

У Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні зазначено, що матеріальною основою місцевого самоврядування є його майно. Управління майном місцевих органів влади вимагає формування такого його складу, який забезпечує, з одного боку, надходження доходів від майна, а з іншого – мінімізацію витрат за його використання [8].

Ще одним важливим чинником ефективного управління витратами місцевих бюджетів є раціональна політика запозичень. Світовий досвід свідчить, що податкові і неподаткові доходи бюджетів доречно спрямовувати на фінансування поточних витрат, тоді як надходження від запозичень є джерелом фінансового забезпечення капітального будівництва. Через це дуже важливо знайти баланс між потребою в нових об'єктах капітального будівництва і потенційними витратами на обслуговування боргових зобов'язань, що виникають у зв'язку із залученням додаткових коштів. Отже, вкрай важливо так сформувати систему пріоритетів, аби залучені кошти спрямовувалися на ті проекти, які збільшуватимуть інвестиційну привабливість і позитивно впливатимуть на конкурентоспроможність економіки, зайнятість населення та підвищення бюджетного потенціалу регіону.

Зважаючи на важливість зазначених чинників, слід визнати їх вплив на формування системи управління видатками місцевих бюджетів, але й варто відзначити і ймовірні ризики. До них потрібно насамперед віднести значну волатильність основних макроекономічних показників та складність їх прогнозування на середньострокову

перспективу, що зумовлено нестійкістю світової економіки та нестабільністю ситуації на міжнародних та національних фінансових і товарних ринках, розбалансуванням економіки держави, необхідністю оновлення обладнання та запровадженням новітніх технологій, зниженням ефективності господарювання, що впливатиме на бюджетні прогнози [9].

Узагальнюючи викладене, з точки зору системного підходу, можна виділити такі особливості управління видатками місцевих бюджетів: стимулювання і визначення пріоритетів економічного розвитку територій; самостійність місцевих органів влади в управлінні видатками місцевих бюджетів, у тому числі формуванні структури органів управління, порядку їх взаємодії, але в межах, визначених чинним законодавством; модифікація функціональних елементів і інструментів управління видатками місцевих бюджетів, виходячи зі структури і завдань місцевих органів влади; вищий рівень вимог до обґрунтованості, відкритості та гласності процедур управління видатками місцевих бюджетів.

Виходячи з принципів державної регіональної політики, сформульовано принципи управління видатками місцевих бюджетів: ефективності; прозорості; зацікавленості учасників управління; координованості дій суб'єктів управління; відповідності цілей; адаптивності; варіативності; соціальної спрямованості (максимальна орієнтація на соціальні потреби громадян у процесі прийняття рішень місцевими органами влади); скерованості на досягнення запланованих результатів. Для успішної реалізації цих принципів потрібно вдосконалити інформаційну та методологічну бази для прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів, зокрема: необхідність більш широкого впровадження програмно-цільового методу планування видатків на місцевому рівні, що відповідає практиці організації місцевих фінансів у розвинених країнах та сприяє більш ефективному використанню фінансових ресурсів; впровадження механізмів оцінки ефективності бюджетних видатків; вдосконалення бюджетного планування на середньострокову перспективу; створення системи стимулів для учасників бюджетного процесу на місцевому рівні.

Висновки. Управління видатками місцевих бюджетів посідає центральне місце не лише у системі управління бюджетом, але і в усій системі забезпечення реалізації державної політики. На рівні місцевих органів влади управління бюджетними видатками набуває особливого значення, оскільки воно найбільшою мірою спрямоване на надання населенню послуг у сферах освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення. У процесі розкриття сутності видатків доцільно виходити з тих позицій, що видатки місцевих бюджетів мають певний економічний зміст, зумовлений суспільним способом виробництва, природою територій та функціями держави.

Теоретичне осмислення сутності видатків місцевого бюджету дозволило дійти висновку, що головною метою управління на сучасному етапі є створення відповідних умов для формування такої системи управління видатками місцевих бюджетів, яка дозволяла б приймати зважені й обґрунтовані рішення на основі оцінки їх наслідків не лише для окремих територій, але і для соціально-економічного розвитку країни. При цьому слід враховувати цілі регіональної фінансової політики, стратегічні і тактичні завдання управління, чинники зовнішнього та внутрішнього середовища, ймовірність ризиків. Успішність управління видатками місцевих бюджетів потребує вдосконалення інформаційної та методологічної бази для прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Премчанд А. Управление государственными расходами / А. Премчанд. — Вашингтон : Міжнар. валютний фонд, 1994. — 280 с.
2. Кушхов О. И. Экономические и финансовые аспекты рационализации управления расходами бюджета региона / О. И. Кушхов // Вестн. Рос. гос. пед. ун-та им. А. И. Герцена. — 2002. — Т. 2. — № 4. — С. 162.
3. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика) / О. П. Кириленко. — К. : НІОС, 2000. — 384 с.
4. Луніна І. О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин / І. О. Луніна. — К. : Наук. думка, 2006. — 432 с.
5. Фінанси України: інституційні перетворення та напрями розвитку / за ред. І. Я. Чугунова. — К. : ДННУ АФУ, 2009. — 848 с.
6. Закон України "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформування міжбюджетних відносин" від 28.12.2014 № 79 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
7. Бюджет України 2013 рік : стат зб. — К. : М-во фінансів України, 2014.
8. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квіт. 2014 р. № 333 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
9. Стратегія розвитку системи управління державними фінансами : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 серп. 2013 р. № 774-р.
10. Закон України "Про засади державної регіональної політики" від 05.02.2015 № 156-19 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

Стаття надійшла до редакції 08.04.2015.

Mikityuk I. Local budget expenditures management.

Background. In the course of fiscal policy, special attention should be paid to the economic relations in the process of state and local budgets formation. In this regard, important both in theoretical and applied aspects of the research is the essence of local budget expenditure management to improve the efficiency of their use.

The aim is the disclosure of the economic substance of local budget expenditure management, strategic and tactical problems of expenditure management, factors that affect the amount and structure of expenditures, objectives and principles of local budgets expenditures.

Materials and methods. The methodological basis of the study is the system of general and special methods such as dialectic method of knowledge, systems analysis, synthesis.

Results. *The essence of local budget expenditures and local budgets expenditures management were defined, the strategic and tactical goals expenditure management, factors that affect the amount and structure of expenditures, objectives and principles of expenditures of local budgets were described.*

Conclusion. *Local budget expenditure management is central not only to budget management system but to a system securing state policy as well. The success of local budget expenditure management requires improvement of information and methodological base for management decisions aimed at improving the efficiency of budget spending.*

Keywords: local budget, expenditures of local budgets, expenditure management, task management, management principles.

REFERENCES

1. *Premchand A. Upravlenie gosudarstvennymi rashodami / A. Premchand. — Washington : Mizhnar. valjutnij fond, 1994. — 280 s.*
2. *Kushhov O. I. Jekonomicheskie i finansovye aspekty racionalizacii upravlenija rashodami bjudzhetna regiona / O. I. Kushhov // Vestn. Ros. gos. ped. un-ta im. A. I. Gercena. — 2002. — T. 2. — № 4. — S. 162.*
3. *Kyrylenko O. P. Miscevi bjudzhetny Ukrainy (istorija, teorija, praktyka) / O. P. Kyrylenko. — K. : NIOS, 2000. — 384 s.*
4. *Lunina I. O. Derzhavni finansy ta reformuvannja mizhbjudzhetnyh vidnosyn / I. O. Lunina. — K. : Nauk. dumka, 2006. — 432 s.*
5. *Finansy Ukrainy: instyucijni peretvorennja ta naprijamy rozvytku / za red. I. Ja. Chugunova. — K. : DNU AFU, 2009. — 848 s.*
6. *Zakon Ukrainy "Pro vnesennja zmin do Bjudzhetnogo kodeksu Ukrainy shhodo reformuvannja mizhbjudzhetnyh vidnosyn" vid 28.12.2014 № 79 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua>.*
7. *Bjudzhet Ukrainy 2013 rik : stat zb. — K. : M-vo finansiv Ukrainy, 2014.*
8. *Koncepcija reformuvannja misceвого samovrjaduvannja ta terytorial'noi' organizacii' vlady v Ukraini : Rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 1 kvit. 2014 r. № 333 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua>.*
9. *Strategija rozvytku systemy upravlinnja derzhavnymy finansamy : Rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 1 serp. 2013 r. № 774-r.*
10. *Zakon Ukrainy "Pro zasady derzhavnoi' regional'noi' polityky" vid 05.02.2015 № 156-19 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua>.*